

Pressmeddelande 24 Juni 2015

Ny studie från Fores: Nudges nytt verktyg för minskad miljö- och klimatpåverkan

Människan är inte alltid ekonomiskt rationell. Därför kan nudges, åtgärder som direkt inriktar sig på att ändra beteenden, vara ett viktigt verktyg för minskad miljö- och klimatpåverkan. Det visar en ny studie från tankesmedjan Fores.

2008 lanserade Cass Sunstein och Richard Thaler begreppet "nudge", för att beskriva hur människors beteende kan påverkas utan lagstiftning eller ekonomiska incitament. Sedan dess har delar av miljörelsen entusiastiskt anammat tanken om att påverka människors beteende. Men det råder viss oklarhet kring exakt vad en nudge är.

I studien "Nudges – det nya svarta inom miljöpolicy" lyfter Lindahl och Stikvoort fram tre saker som karaktäriserar en nudge:

1. Någon typ av beslutsarkitektur, t.ex. att dubbelsidig utskrift blir standard eller att vegetariska rätter står först på menyn
2. Fokus på ändrade beteenden, inte attityder, t.ex. att man i ökad utsträckning köper ekologiskt vilket man redan egentligen var positiv till
3. Bibehållen valfrihet, inte förbud, t.ex. att den som vill fortsatt kan välja "grå" istället för "grön" el.

Studien visar att nudges inom miljöområdet ofta varit framgångsrikt. Bland annat har mindre tallrikar minskat matsvinnet och grön el som förval ökat denna els marknadsandel.

- Baserat på vår vår litteraturgenomgång så verkar den här ansatsen kunna spela en betydande roll för att åstadkomma beteendeförändringar. Likväl måste man beakta att nudges är kontextberoende, och därför krävs det rigorösa pilotförsök med efterföljande utvärderingar innan en nudge implementas på större skala, säger Therese Lindahl som skrivit studien.

Storbritanniens finansdepartement har inrättat en särskild enhet för nudging, vilket sätter fingret på frågan om vem som bör genomföra nudges.

- Nudging behöver diskuteras mer, av såväl forskare som politiker. Å ena sidan visar vår studie att verktyget kan vara effektivt, ofta också snabbare och enklare att införa än lagstiftning eller ekonomiska styrmedel. Å andra sidan finns hos många en sund skepsis över att statliga myndigheter i sin nudging-iver ska bli allt för klåfingriga, säger Daniel Engström Stenson som leder Klimat- och miljöprogrammet på Fores.

"Nudging – det nya svarta inom miljöpolicy" kommer att diskuteras vid ett seminarium

i Visby den 2 juli, kl 12:00-12:34 i Sävesalen, med bland andra Finansmarknads- och konsumentminister Per Bolund, Naturskyddsföreningens ordförande Johanna Sandahl och Mattias Svensson, författare till Miljöpolitik för Moderater.

För mer information och recensionsex, kontakta:

Daniel Engström Stenson, Fores, Daniel.engstrom@fores.se, 0730 88 52 63

Therese Lindahl, Beijerinstitutet, therese.lindahl@beijer.kva.se, 08 673 97 09